

# Wielokulturowość we współczesnym świecie - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Wielokulturowość we współczesnym świecie |
| Kod przedmiotu      | 14.2-WP-SOCD-WWS                         |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a> |
| Kierunek            | Socjologia                               |
| Profil              | ogólnoakademicki                         |
| Rodzaj studiów      | drugiego stopnia z tyt. magistra         |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2022/2023                 |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                         |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 2                                                                       |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 4                                                                       |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                             |
| Język nauczania                 | polski                                                                  |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Magdalena Pokrzyńska</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Ćwiczenia   | 15                                      | 1                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |
| Wykład      | 15                                      | 1                                      | -                                          | -                                         | Egzamin             |

## Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z problematyką wielowymiarowo rozumianego zróżnicowania kulturowego, jego genezą, współczesnym obliczem i znaczeniem dla życia społecznego (na jego poszczególnych poziomach) oraz sposobami naukowego jego ujęcia. Przedmiot ma za zadanie uwrażliwić na nierówności społeczne oraz wskazać przykłady reakcji indywidualnych i zbiorowych na doświadczenie różnicy kulturowej.

## Wymagania wstępne

Brak.

## Zakres tematyczny

### Wykłady

Pojęcie kultury, wymiary zróżnicowania kulturowego w kontekście życia społecznego.

Kategorie pojęciowe: kontakt kulturowy, zderzenie kultur, dyfuzja, asymilacja, akomodacja, synkretyzm, enkulturacja, dystans społeczny, relatywizm kulturowy, pogranicze kulturowe, tradycja, dziedzictwo kulturowe, pamięć, rewitalizacja.

Tradycyjny świat bezalternatywny a współczesny świat wielokulturowy; kolektywizm a indywidualizm.

Wielokulturowość w kontekście życia społecznego na poziomie mikro, mezzo i makro.

Procesy globalne a wielokulturowość.

### Ćwiczenia

Wielokulturowość - zjawisko, projekt polityczny czy filozofia?

Przejawy wielokulturowości – na świecie i w Polsce.

Kompetencje międzykulturowe i wyobrażenia antropologiczna.

Badania środowisk wielokulturowych i analiza zjawiska wielokulturowości – przykłady realizacji (teren, metodologia, sytuacje badawcze, wnioski badawcze, sposoby narracji o badaniach i prezentacji wniosków).

## Metody kształcenia

Wykład konwersatoryjny, dyskusje, praca z tekstem źródłowym, prezentacje oraz mobilne metody nauczania (spacery, gry edukacyjne, wizyty studyjne), e-learning, blended learning, analiza materiałów filmowych.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu | Symbole efektów | Metody weryfikacji | Forma zajęć |
|-------------|-----------------|--------------------|-------------|
|-------------|-----------------|--------------------|-------------|

| Opis efektu                                                                                                                              | Symbole efektów         | Metody weryfikacji                                                                                                                     | Forma zajęć                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Student jest refleksyjny i krytyczny wobec problemu różnicowania społecznego i nierówności społecznych.                                  | • <a href="#">K_W05</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li> <li>praca pisemna</li> <li>prezentacja</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wykład</li> <li>Ćwiczenia</li> </ul> |
| Student jest otwarty na różne perspektywy teoretyczne i metodologiczne dotyczące zjawisk kulturowych.                                    | • <a href="#">K_K02</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li> <li>praca pisemna</li> <li>prezentacja</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wykład</li> <li>Ćwiczenia</li> </ul> |
| Student potrafi posługiwać się kategoriami teoretycznymi oraz metodami badawczymi do poznania, opisu i analizy różnicowania kulturowego. | • <a href="#">K_U02</a> | <ul style="list-style-type: none"> <li>egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne</li> <li>praca pisemna</li> <li>prezentacja</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wykład</li> <li>Ćwiczenia</li> </ul> |

## Warunki zaliczenia

Wykład – egzamin pisemny; warunkiem jest uzyskanie min. 50% punktów

Ćwiczenia – praca pisemna/multimedialna przygotowana samodzielnie przez studenta i zaprezentowana podczas zajęć.

**Ocena końcowa z przedmiotu to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i wykładu.**

## Literatura podstawowa

Buchowski M., Zrozumieć Innego. Antropologia racjonalności, Kraków 2004

Budyta-Budzyńska M., Socjologia narodu i konfliktów etnicznych, Warszawa 2010

Burszta W.J., Antropologia kultury, Poznań 1998

Eller J.D., Antropologia kulturowa. Globalne siły, lokalne światy, Kraków 2012

Golka M., Socjologia kultury, Warszawa 2007

Hall E., Poza kulturą, Warszawa 2001

Sadowski A., Socjologia wielokulturowości jako nowa subdyscyplina socjologiczna, Pogranicze. Studia Społeczne, 2011 (t. XVIII)

## Literatura uzupełniająca

Gajek K., Kompetencje międzykulturowe jako element kultury współczesnej organizacji: dylematy teorii i praktyki, W: Problemy Zarządzania 9/2

Krasowska H., Pokrzyńska M., Suchomłynow L.A., Świadełstwo zanikającego dziedzictwa. Mowa polska na Bukowinie: Rumunia – Ukraina, Warszawa 2018

Metody badań jakościowych, t.1-2, red. Denzin N.K., Lincoln Y., Warszawa 2009.

Pierwsze narody. Społeczności rdzenne i idea tubylczości we współczesnym świecie, red. J. Derlicki, W. Lipiński, Warszawa 2002

Pokrzyńska M., Zielińska A., Portret antropologiczny rdzennych mieszkańców pogranicza polsko-niemieckiego urodzonych przed 1945 rokiem, W: Sprawy Narodowościowe. Seria Nowa, 2011, z. 39

Przyszłość wielokulturowości w Polsce? Nowe wyzwania dla antropologii kulturowej i etnologii, red. D. Angutek, Wrocław 2016

Rusek H., Pogranicze etniczne – wielokulturowa przestrzeń, Studia Etnologiczne i Antropologiczne 2000/4

Schütz A., O wielości światów, Kraków 2008

Stan i różnicowanie kultury wsi i małych miast w Polsce. Kanon i rozproszenie, red. I. Bukraba-Rylska, W. J. Burszta, Warszawa 2011

Straczuk J., Cmentarz i stół. Pogranicze katolicko-prawosławne w Polsce i na Białorusi, Wrocław 2006

Suchocka A., Kompetencje międzykulturowe – przywilej czy konieczność?, W: Colloquium Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych 4/2016

Szyfer A., Ludzie pogranicza. Kulturowe uwarunkowania osobowości, Poznań 2005

Zielińska A., Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim, Warszawa 2013

wybrane artykuły z serii „Transgraniczność w perspektywie socjologicznej”, „Bukowina”

oraz inne opracowania badawcze i podręczne opisujące doświadczenie i przykłady różnicowania kulturowego świata

## Uwagi

